

Ezzel a mozgalmal kapcsolatban a sajtóban különböző hírek jelentek meg a Rassay-párt bomlásáról, amelyek azonban, értesülésünk szerint, teljesen légből kapottak. Ha az új párt megalakul, úgy a Rassay-párt természetesen feloszlik, miután a párt tagjai Rassay Károly vezetésével csatlakoznak az új alakuláshoz. Az eddigi jelek szerint minden remény meg van arra, hogy az új párt a jövő hét folyamán megalakul. Giesswein Sándor, aki valószínűleg az új párt elnöke lesz, a következőket mondotta a Szeged budapesti munkatársának:

Angol-török különbéke?

Csicserin orosz külügyi népbiztos tegnap lausannei konferenciáról Berlinbe érkezett. Csicserin az újságírók előtt kijelentette, hogy a lausannei konferencia félbeszakítása egyáltalán nem jelenti a háború kiújulását, hanem azt, hogy a diplomáciai tárgyalások egyes kormányok közti fognak folytatódni. Egy angol-török különbéke lehetőségéről lehet beszélni.

Konstantinápolyból jelentik: A szövetségesek valamennyi hadihajója Szmírnában maradt. Eddig semmiféle összetűzés nem történt.

A Szmírnába érkezett francia ellentengernagy látogatást tett a katonai főparancsnoknál. Hír szerint az ellentengernagy közölte a törökökkel a hatalmak határozatát, hogy nem ismerik el a kemalistáknak azt a rendelkezését, amellyel a békeszerződés aláírásáig korlátozni akarják a török kikötők felkeresését. A megbízottak újabb jegyzéket nyújtottak át az angorai kormány képviselőjének. A jegyzékben követelik a szövetségesek a hadihajók visszavonulásáról szóló kiadott parancs érvénytelenítését.

A Curacao nevű britt kis cirkáló tegnap Szmírnában a kikötő tiltott területén horgonyt vetett és röviden utána Nicholson tengernagy valamennyi szövetséges tengerésztiszt részvételével közölte a törökökkel, hogy a szövetségesek hajói mozgási szabadságának korlátozása a békeszerződés aláírása előtt nem engedhető meg. Ugyanilyen írásbeli nyilatkozatot adtak át

— Az új párt megalakításának gondolata nem tölem ered, hanem a pártonkívüli ellenzéki politikusok és a Rassay-párt közös értekezletén vetődött fel. Erre az értekezletre engem is meghívtak és a jelenlevők engem szemeltek ki arra, hogy az új tömörülés lehetőségeit megteremtsem. A névre és programra vonatkozólag remélem, hogy rövidesen megállapodásra jutunk, de főirányunk ugyanis adva van: *demokratikus fejlődés, a jogrend helyreállítása és a jogegyenlőség demokratikus értelmezése.*

az angorai kormány konstantinápolyi képviselőjének azzal a hozzáfűzéssel, hogy a törökök eljárása beletűzködik minden diplomáciai szokásba. A jegyzék ragaszkodik a tilalom visszavonásához. A francia és angol kormány közösen lép fel ebben a kérdésben.

Washingtonból jelentik: Mint a külügyminiszterium közli, Amerika nem csatlakozott a hatalmaknak a tiltakozásához, melyet az idegen hajóknak a szmirnai kikötőkből való kiutasítása ellen tettek.

A *Matin* londoni tudósítójának értesülése szerint lord Curzon megbeegedett. Betegsége azonban ugynevezett politikai betegség, amelyben visszavonulásának oka az, hogy az angol kormány szemrehányásokkal illette azért, mert túlságosan kidomborította állandóan a szövetségesek közös szempontjait és különösen Bonar Law és a kormány többi tagjai is inkább a külön uton járásnak a hívei és a miniszterelnök felszólította lord Curzont, hogy vagy kövesse a kormány programját, vagy mondjon le.

Az Havas iroda jeleni Berlinből: Ma délelőtti fentartással olasz forrásból eredő hírek közöltek, melyek szerint a görögök a Felső Marica egyik fontos pontján átlépték a köztük és a törökök között felállított semleges zóna határát. Az Havas iroda megállapítja, hogy Párisba nem érkezett hasonló távirat, mely ezt a hírt megerősítene.

Új terv a színház megmentésére.

(A Szeged tudósítójától.) Talán soha nem volt nagyobb szükség arra, hogy a város színházi bizottságának nevezett intézmény fokozott erővel működjön és legalább keressen, ha nem is talál, egy olyan megoldási lehetőséget, amely alkalmas lenne arra, hogy a szegedi színház maholnap botránnyá hizó ügyét kivezesse a jelenlegi bizonytalanságból. A színházi bizottság tagjait azzal a mandátummal választotta meg annakidején a törvényhatósági bizottság, hogy — amikor szükség van rá — legjobb tehetségük szerint foglalkozzanak a színházzal, jelenjenek meg a színházi bizottság ülésein és az ott fölmerülő kérdések elintézésével szavazatukkal, észrevételeikkel működjenek közre. A színházi bizottság tagjainak nagyrésze az utóbbi időben teljesen megfélekezett vállalt kötelezettségéről, a bizottsági üléseken egy kis számú állandó töredéken kívül soha nem jelennek meg, pedig az ülésekre való meghívót minden tag pontosan és állandóan megkapja. Hogy mi ennek a nemtörődömségnek az oka, azt nem tudjuk, talán elfogadható oka nincs is, de az bizonyos, hogy annak a tagnak, aki nem tudja, vagy nem akarja teljesíteni vállalt kötelezettségét, le kellene mondania mandátumáról és át kellene adnia helyét másnak.

A színházi bizottság egyik utóbbi ülésén a színházgatói kérésére elhatározták, hogy a bizottság kiegészítését javasolják a város tanácsának. Gaál Endre kulturatanácsnok ezt a javaslatot még nem terjesztette a tanács elé, hogy miért nem, azt csak Gaál Endre tudja. Így minden maradt a régiben, a gyűlésen megjelenő tagok száma pedig állandóan csökkent. A pénteki ülésen a tagok közül az elnökn, a színházgató és a vendég Balogh Károlyon kívül csupán Wimmer Fülöp jelent meg. Az ülést ugyan megtartották, mert az elnök Balogh Károlyt is rendes tagnak vette és így a határozatképességhez szükséges két tag együtt volt.

Ettől függetlenül az ülés lefolyása egészen érdekes volt. A jövő két heti műsort jóváhagyta a bizottság. Wimmer Fülöp ezután néhány észrevételt tett a legutóbbi előadásokon szerzett

tapasztalatai alapján. Elmondotta, hogy Három a kislány olyan lehetetlen szereposztással került színre, amely teljesen agyonütötte ezt a jó és népszerű operettet. Ilyen körülmények között senki sem csodálkozhat azon és legkevésbé csodálkozhat a színház igazgatója, ha a közönség napról-napra jobban elidegenedik a színháztól. A felelősség feltétlenül az igazgatót terheli, mert hiszen a kérdéses operett szerepeinek betöltésére alkalmas erővel is rendelkezik. Palágyi Lajosnak nem volna szabad a még megmaradt közönség jóindulatát is eljátszani. „Mindenki tudja — mondotta Wimmer Fülöp — hogy ezelőtt én viseltem legnagyobb szimpátiával a színházgató ur iránt és aki nálam jóindulatubbna mondotta magát, az festette magát. Azt mondja az igazgató ur, hogy operegyüttese van. Én nem hiszem, mert nem látom. Addig nem is lehet a színház megmentéséről beszélni, amíg meg nem szűnik az a vurstilzás a színházzal, ami most folyik.”

Ezután Balogh Károly szólalt fel. Wimmer Fülöp fölfogását teljes egészében magáénak érzi és biztosan tudja, hogy a jelenlegi körülmények mellett a szegedi színház már nem élhet sokáig. A rossz, készületlen előadások, a lehetetlen szereposztás, a nivótlan darabok mindenkit elriasztanak a színháztól. Pedig a cél nem lehet más, mint az, hogy az elidegenedett közönséget valahogyan vissza kell csalogatni és vissza lehet csalogatni, hiszen a jó előadásban bemutatott jó darab megtölti még ma is a színházat. A színházat más már nem mentheti meg, mint az, ha a város közönsége veszi kezébe az ügyet. A színház élére egy stabil szervezet kell állítani, egy művész-erkölcsi alapon álló részvénytársaságot kell alakítani, amely nem úzsora haszontért dolgozik, hanem néhány százalékos jövedelemmel is megelégszik. Javasolja, hogy foglalkozzék ezzel a gondolattal tüzetesen a színházi bizottság, dolgozzon ki részletes tervet és ha sikerül a részvénytársaság megalakítása, terjesszék a tervet javaslat formájában a tanács és a közgyűlés elé.

Palágyi Lajos: Én nem fogok utjába állni.

Az eszme föltétlenül életre való. Én nem tudtam megoldani a kérdést, jöjjön más és ha megoldja, halálomig *mea culpa*zni fogok.

Wimmer Fülöp közbevetőleg megejenti, hogy ez a terv már Almássy idejében is felmerült és Almássy is hozzájárult. Palágyi kijelentése megkönnyíti a terv megvalósulását.

A színházgató ezután röviden reflektál Wimmer Fülöp észrevételeire. Hivatkozott arra, hogy a színészek renitenskednek, az operaszemélyzet tervszerűen megbetegedik, operettben csak külön díjazás mellett lépnek fel. — Nem bír velük.

Balogh Károly és Wimmer Fülöp szinte egyszerre kérdezték: *Hát akkor mire való a direktor?*

A két tagból, egy elnökből és négy újságíróból álló bizottsági ülés azután véget ért.

Mi lesz a gyufáva?

(A Szeged tudósítójától.) A gyufahiányt csak a francia megszállás korában ismertük Szegeden. Annak ellenére is, hogy Szegednek gyufagyára van, most ismét gyufahiányról beszélnek az emberek. Ennek a rémhírnek az képezi alapját, hogy a legtöbb boltban nem adnak gyufát, legfeljebb egy, vagy két dobozzal, de egy tucaot már semmiesetre sem szolgáltatnak ki.

A közönség természetesen nem tudja mire vélni a dolgot. Senkit sem elégít ki a kereskedő vállalatok és az a szomorú rövid válasz, hogy „a gyár nem ad elég gyufát”. A közönség kétségbevonja, hogy a „Szikra” gyűjtőgyár nem látná el a város szükségletét. Felütnö, hogy hónapokig, sőt évekig semmi baj nem volt a gyufával és most egyszerre megint gyufahiány van. A kereskedők spórolnak a gyufával. Ezt a körülményt már az árvizsgáló bizottság is észrevette, mert, mint értesülünk, legközelebb foglalkozik a gyufahiány kérdésével és vizsgálatot akar indítani az ügyben.

A Szeged munkatársra kérdést intézett a „Szikra” gyűjtőgyár igazgatójához, mennyiben felel meg a valóságnak, hogy a gyufagyár nem szolgálja ki a kereskedőket és nem ad ki kellő mennyiségű gyufát. Kérdésünkre a következő választ kaptuk:

— Nevetséges, hogy mi visszatartjuk a gyufát. Mi, kérem, pénzügyi ellenőrzés alatt állunk és amit gyártunk, azt még aznap ki is adjuk. A gyufa elosztását nem mi, hanem a gyufaközpont, a budapesti eladási iroda intézi, aki a termelést a szükségletek arányában osztja szét. Mi nem hisszük, hogy a kereskedők halmozdnak össze a gyufát, bár erre talán okot szolgáltathat a mai bizonytalan helyzet, az árak folytonos emelkedése. Viszont kétségtelen, hogy ezt maga a közönség is tudja és szeretne nagyobb mennyiségű gyufát biztosítani háztartása számára.

— Maga az esetleges áremelkedés azonban egyáltalában nem tenné indokoltá az árufelhalmozást, hiszen tudott dolog, hogy a gyufa árát a központi árvizsgáló bizottság állapítja meg és jelenleg az a helyzet, hogy a nagykereskedőköt, a kiskereskedőköt tíz százalékot számíthatnak a gyári árhoz haszon fejében. A gyufahiányt elidézheti, hogy a jelenlegi magyar gyufatermelés nem fedezi teljesen az ország szükségletét és importra szorulóunk. De importálni sem lehet a gyufát, mert míg a belföldi gyufa ára 9.75, addig a külföldi gyufa dobozonként legalább 20—22 koronába kerülne Magyarországon. A gyufaimport körülbelül egy év óta szünetel, mióta a szokól árfolyama annyira felszökött.

A gyufagyár igazgatóságának ezt az álláspontját nem vallhatjuk teljesen a magunkénak, mert ha a gyufa behozatala egy év óta szünetel és ha a belföldi termelés nem fedezné a szükségleteket, akkor ezt a hiányt nem ma, hanem már egy évvel ezelőt kellett volna megérezni. Mi inkább azt tartjuk valószínűnek, hogy a gyufa áremelkedése miatt következett be hirtelen a „gyufahiány” és ezért küldik némely üzletből az embert egy skatulya gyufa miatt.

Ddusy

az irreguláris csapatok helyettes vezére, akit január 18-án elfogtak és halálra ítélték, okmányt irt alá, melyben kötelezi magát, hogy közreműködik a felkelők fegyvereinek átadása és kapitálációjára érdekében. A többi felkelővezért, köztük De Valerát is felszólította, hogy vállaljon hasonló kötelezettséget. Erre a kivégzéseket elhalasztották és bevárják a további fejleményeket.